

POLJSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2016.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Političko uređenje: republika s parlamentarnom demokracijom.

Površina: 312.685 km².

Kopnena površina: 304.465 km².

Vodena površina: 8.220 km².

Dužina morske obale: 491 km.

Najveći gradovi

Glavni grad: Varšava (oko dva milijuna stanovnika).

Ostali veći gradovi: Lodz, Krakow, Katowice, Gdansk, Poznan, Wroclaw.

Stanovništvo: 38.523.261 stanovnika.

Izvor: CIA Fact Book, procjena 2016.

Dobna struktura

- 0 – 14 godina – 14,72 %
- 15 – 24 godine – 11,11 %
- 25 – 54 godine – 43,5 %
- 55 – 64 godine – 14,42 %
- 65 i više godina – 16,2 %

Prosječna starost: 40,3 godine (muškarci – 38,6 godina; žene – 42 godine).

Prosječan životni vijek: 77,6 godina (muškarci: 73,7 godina; žene – 81,87 godina).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Aktualno stanje gospodarstva

Poljska je jedino gospodarstvo u EU koje je izbjeglo recesiju 2008. i 2009. BDP je u posljednjih nekoliko godina rastao većim stopama od prosjeka EU. U 2016. nastavljeni su povoljni gospodarski i makroekonomski trendovi. Prognoze za 2017. za gospodarstvo su optimistične.

U drugom kvartalu 2016., BDP je 3,6 %.

Izvor: GUS RP

Prognoza BDP-a za 2016., kao i za 2017. je rast od 3,3 %. Prema podacima GUS RP za rujna 2016., nezaposlenost je iznosila 8,9 %, dok je stopa inflacije iznosila - 0,2 %.

Prema procjeni za 2017.

- Izvoz će iznositi 190,8 milijardi dolara. Izvozni partneri: Njemačka – 27,1 %, Ujedinjena Kraljevina – 6,8 %, Češka – 6,6 %, Francuska – 5,5 %, Italija – 4,8 %, Nizozemska – 4,4 %.
- Uvoz će iznositi 188,4 milijarde dolara. Uvozni partneri: Njemačka – 27,6 %, Kina i otoci – 7,5 %, Rusija – 7,2 %, Nizozemska – 5,9 %, Italija – 5,2 %, Francuska – 4,1 %.
- Rezerve u stranoj valuti i zlatu iznosit će 94,91 milijarde dolara.
- Direktne strane investicije u Poljsku iznosit će 221,8 milijardi dolara.
- Direktne strane investicije prema inozemstvu iznosit će 62,12 milijardi dolara.

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Dnevni listovi

- Gazeta Wyborcza
- Rzeczpospolita
- Superexpress
- Fakt

Tjednici

- Polityka
- Newsweek
- Wprost
- W siecie
- Uważam RZE

Mjesečnici

- Twój Styl
- Cosmopolitan
- Zwierciadło
- Sukces
- MaleMan
- Playboy

Sportska izdanja

- Przegląd Sportowy

Turistička izdanja

- Wiadomości Turystyczne
- TTG Poland
- Podróże
- Rynek Turystyczny
- Wasza Turystyka
- Świat Podróże Kultura

Glavni IT portali

- onet.pl
- gazeta.pl
- wp.pl
- interia.pl
- allegro.pl

Televizijski programi

- TVP 1
- TVP 2
- TVP Info
- TVP Polonia
- TVP Sport
- TVN
- TVN24

- TVN Turbo
- TVN7
- TVN Meteo
- Polsat 1
- Polsat 2
- Polsat Sport
- Polsat News
- TV Trwam

Radio

- Polskie Radio 1
- Polskie Radio 2
- Trójka
- Czwórka
- RMF FM
- Zet
- Tok FM

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Prema poljskom Državnom uredu za statistiku, u 2015. 54 % stanovnika bilo je na turističkim putovanjima. Glavni razlozi zbog kojih nešto manje od polovine stanovnika nije realiziralo turističko putovanje:

1. nepovoljna financijska situacija
2. obaveze na poslu ili učenje
3. zdravstveni razlozi
4. nedostatak motivacije za putovanjima
5. sigurnosni razlozi.

Komparativne prednosti/nedostaci omiljenih destinacija s gledišta organizatora putovanja/gostiju

Prednosti	Nedostaci
<ul style="list-style-type: none"> • sigurnost • mediteranska klima • dobra prometna infrastruktura • kulturna baština • prirodna baština • nautički turizam • sportovi na vodi • gastronomija 	<ul style="list-style-type: none"> • skupoća prehrambenih proizvoda (prije svega sezonsko voće i povrće) • skupoća parkinga • nedostatak informacija na poljskom jeziku (brošure, korisne informacije, internetske stranice, jelovnici i sl.)

Navike putovanja

Poljaci najviše putuju u ljetnim mjesecima te za vrijeme

zimskih školskih praznika. U usporedbi s 2014., nastavlja se trend povećanja turističkih putovanja.

Inozemna putovanja starijih od 15 godina	2014. (u milijunima)	2015. (u milijunima)
siječanj	0,6	0,6
veljača	0,6	0,7
ožujak	0,7	0,7
travanj	0,4	0,4
svibanj	0,8	0,9
lipanj	1,1	1,2
srpanj	1,3	1,4
kolovoz	1,6	1,7
rujan	1,1	1,1
listopad	0,8	0,8

Inozemna putovanja starijih od 15 godina	2014. (u milijunima)	2015. (u milijunima)
studeni	0,4	0,5
prosinac	0,9	0,9
Ukupno	10,3	10,9

Izvor: GUS RP

GUS PR prosječnu dužinu inozemnih putovanja klasificira na duga i kratka. U 2015., Poljaci su prosječno realizirali devet noćenja. Došlo je do pada dugih putovanja u odnosu na 2014., dok su kratka putovanja neznatno porasla.

Prosječna dužina inozemnih putovanja	2014. (broj noćenja)	2015. (broj noćenja)
Duža putovanja	12	10,8
Kraća putovanja	2,2	2,3
Inozemna putovanja ukupno	10,05	9

Izvor: GUS RP

U 2015. došlo je do povećanja turističkih putovanja, a smanjili su se posjeti rodbini i prijateljima, službena putovanja, školovanja, vjerska i zdravstvena putovanja.

Ciljevi putovanja u inozemstvo	2014. (%)	2015. (%)
Turistička putovanja	55,8	57,2
Posjete rodbini i prijateljima	31,8	30,6
Službena putovanja	7,5	7,3
Školovanje	1,4	1,3
Hodočasnički turizam	1,6	1,5
Zdravstveni turizam	0,4	0,3
Ostalo	1,5	1,8

Izvor: GUS RP

Omjer između organiziranog i individualnog prometa je 35 : 65. Najčešće su koristili zrakoplov (trend rasta), zatim autobus (blagi pad) te automobil (blagi pad).

Vrste prijevoza prilikom putovanja u inozemstvo	2014. (%)	2015. (%)
Zrakoplov	43,5	46,2
Brod, trajekt	1,7	1,7
Vlak	1,5	1,5
Autobus (čarter ili redovna linija)	16,8	15,7
Automobil (vlastiti ili iznajmljen)	36,2	34,7
Drugi vid (bicikl)	0,3	0,2

Izvor: GUS RP

U 2015. došlo je do zanemarivog pada putovanja koja u cijelosti organizira turistička agencija odnosno organizator putovanja. U odnosu na 2014., realizirano je manje putovanja gdje su djelomično usluge pružale turističke agencije odnosno organizatori putovanja. Došlo je do daljnjeg

smanjenja turističkih putovanja u inozemstvo koja su u cijelosti ili djelomično bila organizirana putem sindikata ili internih agencija unutar tvrtke zaposlenika. Nastavljen je trend samostalnog organiziranja turističkih putovanja u inozemstvo.

Način organizacije inozemnih putovanja	2014. (%)	2015. (%)
U cijelosti preko agencije	23,2	22,6
Djelomično preko agencije	3,6	2,9
U cijelosti preko sindikata ili tvrtke	7,4	7
Djelomično preko sindikata ili tvrtke	2	1,9
Samostalno	63,8	65,6

Izvor: GUS RP

Najučestaliji oblik smještaja prilikom inozemnih turističkih putovanja bili su hoteli, odnosno moteli (povećanje u odnosu na 2014.), slijedi smještaj kod prijatelja, odnosno

rodbine (pad u odnosu na 2014.) i privatni smještaj (blagi rast u 2015.).

Vrsta smještaja korištena na inozemnom putovanju	2014. (%)	2015. (%)
Hotel, motel, pansion	40,9	41,7
Pansion	6,4	6,5
Odmaralište	1,6	1,7
Odmaralište i smještaj za mladež	1,0	1,0
Privatni smještaj	6,5	6,7
Agroturizam	0,7	0,8
Kamping (šatori)	1,8	1,7
Kamping (bungalov)	0,7	0,7
Lječilište	0,1	0,1
Vrsta transporta (brod, vlak, automobil, autobus)	1,4	1,4
Druga vrsta noćenja	0,5	0,4
Smještaj kod rodbine ili prijatelja	37,1	36,1
Vlastiti dom izvan mjesta stanovanja	0,7	0,6
Ostalo (vlastiti brod)	0,6	0,6

Izvor: GUS RP

U 2015. prosječan izdatak za turističko putovanje u inozemstvo iznosio je 2.125 zlota i imao je trend povećanja u odnosu na 2014. Prosječan dnevni trošak po osobi iznosio

je 212 zlota. Na prijevoz je prosječno potrošeno 733 zlota, na smještaj 575 zlota, na troškove prehrane izvan mjesta smještaja 442 zlota i na druge troškove 375 zlota.

OSVRT NA 2016.

OSVRT NA STANJE NA EMITIVNOM TURISTIČKOM TRŽIŠTU

Analiza emitivnog potencijala tržišta

Niti jedna relevantna institucija koja prati turistička kretanja u Poljskoj nije izrađivala analize i prognoze za tekuću godinu. Postoje procijene prema kojima će Poljska zabilježiti rast dolazaka i noćenja. Opća je procjena da će Poljska zabilježiti rekordni turistički posjet 2016. Razlozi su sigurnost Poljske i geopolitička situacija u svijetu, poboljšana prometna i smještajna infrastruktura i kao najvažnije Program poljske Vlade 500+.

Najveća potražnja individualnih turista i paket-aranžmana bila je za Hrvatskom, Španjolskom, Bugarskom, Grčkom, Italijom, Ciprom i Albanijom. Drastičan pad interesa zabilježili su Tunis, Egipat i Turska. Opća ocjena je da je u 2016. ponuda turističkih aranžmana bila premala i da je sve ponuđeno prodano.

Pregled organizatora putovanja

Organizator putovanja	Destinacije
TUI	Španjolska, Egipat, Grčka, Maroko, Hrvatska, Tajland, Kuba, Dominikanska Republika, Portugal, Cipar, Šri Lanka
Neckermann	Španjolska, Egipat, Grčka, Maroko, Hrvatska, Kuba, Dominikanska Republika, Portugal, Bugarska, Cipar
Itaka	Grčka, Bugarska, Španjolska, Turska, Hrvatska, Tunis, Maroko, Kuba, Kenija, Šri Lanka
Rainbow	Španjolska, Egipat, Grčka, Hrvatska, Maroko, Portugal, Cipar, Bugarska, Crna Gora, Albanija, Šri Lanka, Kuba, Kenija

Specijalisti za Hrvatsku

- Almatour
- Bikershop
- CHARTER.PL Piotr Kowalski
- Croatia Rybnik
- Delta Travel
- Vacansoleil
- Eco Tour
- Traper
- Heinz Reisen
- Interhome Polska
- Juventur
- Kompas Poland
- Marco
- Master Yachting

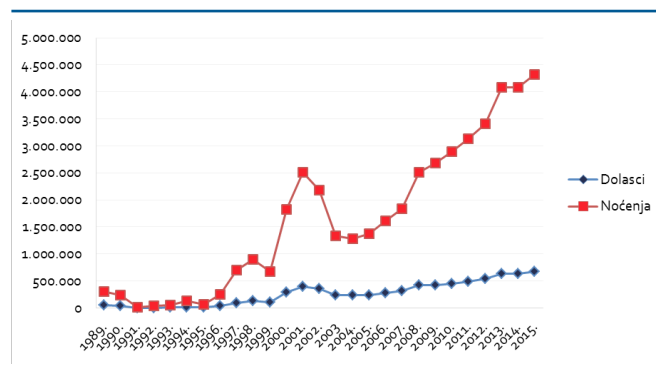
- Michalska Travel
- Nautica
- Nautilus
- Novasol
- Oskar
- Sun Yacht Charter
- Profes
- Punt
- Rego-Bis
- Retman
- Sailor
- Skarpa
- Sumada Travel
- Vitkovic Tours Polska

PROCJENA UDJELA TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

POLJSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	46.331		100	307.110		100
1990.	39.530	85	85	231.952	76	76
1991.	3.957	10	9	16.655	7	5
1992.	5.511	139	12	33.732	203	11
1993.	6.578	119	14	46.903	139	15
1994.	17.892	272	39	133.013	284	43
1995.	10.227	57	22	68.530	52	22
1996.	36.000	352	78	248.000	362	81
1997.	97.765	272	211	702.941	283	229
1998.	131.049	134	283	899.876	128	293
1999.	104.893	80	226	679.487	76	221
2000.	284.783	271	615	1.818.026	268	592
2001.	391.809	138	846	2.514.311	138	819
2002.	358.065	91	773	2.185.814	87	712
2003.	237.968	66	514	1.330.517	61	433
2004.	240.654	101	519	1.285.529	97	419
2005.	241.868	101	522	1.374.595	107	448
2006.	275.845	114	595	1.612.013	117	525
2007.	322.890	117	697	1.833.961	114	597
2008.	417.211	129	901	2.511.568	137	818
2009.	417.849	100	902	2.685.037	107	874
2010.	454.445	109	981	2.895.162	108	943
2011.	494.702	109	1068	3.134.012	108	1020
2012.	544.134	110	1174	3.407.685	109	1110
2013.	635.558	117	1372	4.079.123	120	1328
2014.	630.360	99	1361	4.077.639	100	1328
2015.	674.779	107	1456	4.323.421	106	1408

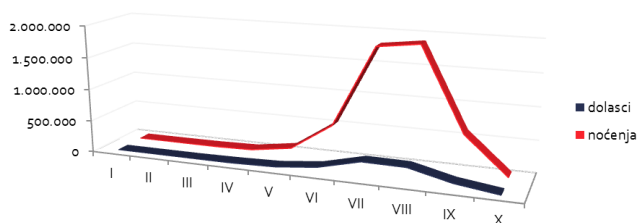
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja poljskih turista, razdoblje 1989. - 2015.

REZULTATI ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – LISTOPAD 2016. PREMA SUSTAVU eVisitor

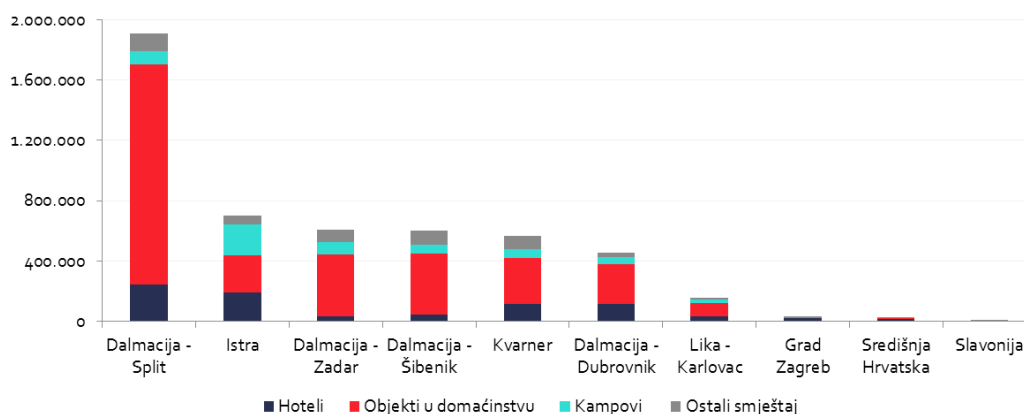
Dolasci i noćenja poljskih turista, I. - X. 2016.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad/općina	noćenja
Makarska	217.346
Baška Voda	200.008
Omiš	173.847
Orebić	160.080
Rogoznica	143.708
Šibenik	138.570
Gradac	134.887
Okrug	133.332
Podgora	128.804
Vodice	128.552

Noćenja poljskih turista prema vrstama smještaja i klasterima, I. - X. 2016.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	dolasci	noćenja
Dalmacija - Split	253.321	1.905.954
Ist ra	100.686	702.028
Dalmacija - Zadar	83.847	606.177
Dalmacija - Šibenik	81.601	603.943
Kvarner	88.983	568.745
Dalmacija - Dubrovnik	64.565	456.265
Lika - Karlovac	49.312	157.372
Grad Zagreb	18.893	31.617
Središnja Hrvatska	19.214	25.316
Slavonija	1.580	3.406
Ukupno	762.002	5.060.823

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-14 godina	10,1%	9,6%
15-24 godina	5,0%	6,2%
25-34 godina	9,0%	9,8%
35-44 godina	13,0%	12,6%
45-54 godina	7,1%	6,3%
55-64 godina	3,9%	4,2%
65-74 godina	1,4%	1,5%
75 i više godina	0,2%	0,2%

Aktualni imidž Hrvatske

Hrvatska je u Poljskoj prepoznata kao sigurna i kvalitetna destinacija, gdje se za razumnu cijenu može dobiti dobra usluga. Najpopularnija je destinacija za motorizirane individualne turiste i nautičare. Nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju povećan je interes i potražnja za kupovinom nekretnina i zemljišta, prije svega na obali. Procjenjujemo da će 2016., uspostavom redovitih sezonskih linija prema obali, povećanjem čarter letova te uvođenjem *low cost* letova, početi stabilan i kontinuiran trend zrakoplovne povezanosti između Poljske i Hrvatske.

U 2016., 85 % turista koji su posjetili Hrvatsku bili su individualni turisti, a 15 % odnosi se na organizirane dolaske. Vidljivi su pozitivni pomaci u pred i posezoni kao i na kontinentu (Zagorje, Međimurje, Dalmatinsko zaleđe).

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja

U organiziranom prometu iz Poljske prema Hrvatskoj postoje specijalisti kod kojih je Hrvatska zastupljena s oko 80 – 90 % i organizatori putovanja koji prodaju nekoliko najpopularnijih destinacija za poljske turiste, među kojima je Hrvatska koja je zastupljena s oko 5 %.

Najveći organizator putovanja Itaka prodavao je pakete sa zrakoplovom od lipnja do rujna prema Kvarneru (400 pax tjedno). U svoju ponudu uveo je Kvarner kao novu regiju zbog odustajanja od dijela prodaje u Turskoj, Egiptu i Tunisu. U Poljskoj još uvijek postoji velika potražnja za letovima prema Hrvatskoj i napravljeni su prvi stabilni koraci ka konsolidaciji letova u 2016.

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom

U 2016. zrakoplovna povezanost između Poljske i Hrvatske realizirana je redovitim sezonskim linijama, čarterima i nisko cjenovnim letovima. Početkom primjene novog ljetnog reda letenja uspostavljena je dnevna povezanost između Varšave i Zagreba (LOT) s iznad prosječnom potpunjenošću zrakoplova. Sezonske redovite linije tijekom ljetnih mjeseci održavao je također LOT tri puta tjedno na relaciji Varšava – Split i jednom tjedno Varšava – Zadar. Čarteri su bili organizirani iz Varšave za Dubrovnik jednom tjedno (TO Rainbow) te dva puta tjedno Varšava (via Wrocław) – Rijeka (TO Itaka). Nisko cjenovni avioprijevoznik Wizz Air imao je jednu rotaciju tjedno na relaciji Varšava – Split.

Autobuseri

Aranžmani autobusom iz Poljske za Hrvatsku bili su organizirani kao klasični odmorišni paketi i autobusne ture prije, ali najvećim dijelom poslije glavne sezone.

U posljednjih nekoliko godina paketi autobusom bilježe stagnaciju, a u 2016. imali su zanemariv rast zbog povećane potražnje za putovanjima uzrokovane sigurnosnim i geopolitičkim okruženjem.

Individualni promet

Hrvatska je bila najpopularnija destinacija za poljske individualne turiste (oko 85 % turista su individualni gosti).

PREDVIĐANJA ZA 2017.

TURISTIČKA SEZONA 2017. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo

Premda poljsko gospodarstvo pokazuje znakove blagog usporavanja rasta zabilježenog proteklih godina, zajedno s geopolitičkim kretanjima na Mediteranu oba čimbenika imat će veliki utjecaj na donošenje odluke o turističkom putovanju. S današnje perspektive, Hrvatska može biti blago optimistična.

Preliminarna procjena redoslijeda omiljenih destinacija

Prema sadašnjoj situaciji, poljski turisti bi 2017. najviše mogli posjećivati Hrvatsku, Poljsku, Španjolsku, Grčku, Bugarsku, Italiju, Cipar, Albaniju i Crnu Goru. Posjet desti-

nacijama u Turskoj, Egiptu, Tunisu, Maroku i Francuskoj ovisit će o njihovoj političko-sigurnosnoj situaciji.

Prognoze organizatora putovanja

Ukoliko Poljska zadrži postojeću političku sigurnosnu situaciju svog gospodarstva, na temelju čega poljski organizatori putovanja prognoziraju uspjeh ili neuspjeh, u 2017. bi trebala zadržati postojeće destinacije i nadati se da će se Turska, Tunis i Egipat, koje su popularne kod poljskih turista, reaktivirati. U 2017. povećat će se kvalitetom i atraktivnošću paketi prema egzotičnim destinacijama što se primjećuje već i krajem listopada 2016. gdje su u ponudi organizatora putovanja mogu pronaći *first minute* egzotični paket-aranžmani.

TURISTIČKA SEZONA 2017. – HRVATSKA

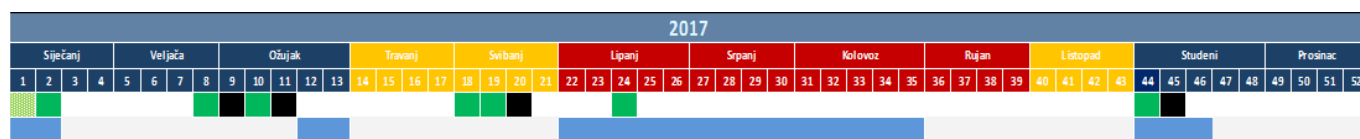
Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja

Na turističku sezonu 2017. najveći utjecaj imat će razvoj geopolitičke situacije u Hrvatskoj, kao i socioekonomska kretanju u Poljskoj. S današnje perspektive, Hrvatska može biti blago optimistična.

Najave zastupljenosti Hrvatske u programima organizatora putovanja

Najveći poljski organizator putovanja Itaka u Hrvatskoj će za 50 % povećati ponudu na Kvarneru, a prema do sada objavljenim katalogima svi važniji organizatori putovanja zadržat će ili povećati ponudu za Hrvatsku.

Kalendar praznika i blagdana

■ državni praznik - radni dan
 ■ državni praznik - neradni dan
 ■ školski praznik

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2017.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	1.1.2017	Nedjelja	52(1)
Sv. tri kralja (Epiphany)	6.1.2017	Petak	1
Uskrs (Easter)	16.4.2017	Nedjelja	15
Uskrsni ponedjeljak (Easter Monday)	17.4.2017	Ponedjeljak	16
Državni praznik (Public Holiday)	1.5.2017	Ponedjeljak	18
Državni praznik (National Holiday of the 3rd May)	3.5.2017	Srijeda	18
Tijelovo (Corpus Christi)	15.6.2017	Ponedjeljak	20
Velika Gospa (Holy Mary)	15.8.2017	Utorak	33
Svi sveti (All Saints)	1.11.2017	Srijeda	44
Dan nezavisnosti (National Independence Day)	11.11.2017	Subota	45
Božić (Christmas Day)	25.12.2017	Ponedjeljak	52
Sv. Stjepan (Boxing Day)	26.12.2017	Utorak	52

Izvor: http://www.canberra.msz.gov.pl/en/embassy/official_holidays/

Školski praznici	2017.		
	Početak	Kraj	
Božićni praznici i Nova godina	23.12.2016	31.12.2016	
Zimski praznici - Lubelskie, Lodzkie, Podkarpackie, Pomorskie, Slaskie	16.1.2017	29.1.2017	1
Zimski praznici - Podlaskie, Warminsko-Mazurskie	23.1.2017	5.2.2017	3
Zimski praznici - Kujawsko-Pomorskie, Lubuskie, Malopolskie, Swietokrzyskie, Wielkopolskie	30.1.2017	12.2.2017	4
Zimski praznici - Dolnoslaskie, Mazowieckie, Opolskie, Zachodniopomorskie	13.2.2017	26.2.2017	2
Proljetni/Uskršnji praznici	13.4.2017	18.4.2017	
Ljetni praznici	24.6.2017	3.9.2017	
Božićni praznici i Nova godina	23.12.2017	1.1.2018	

Izvor: Eurydice